Ben-Zwi

Vlugschrift van den Nederlandschen Zionistenbond

N°. 2.

1 Tebeth 5672

22 December 1911

Zionisme en Orthodoxie.

Kan een orthodoxe Jood Zionist zijn? — Elk helderziend orthodox *moet* Zionist zijn, *wordt* Zionist. Wat toch is Zionistischer dan de Joodsche leer, die niet slechts een religie als andere godsdiensten is, maar de levensleer van het Joodsche volk; daarom van begin af aan gedrenkt was met liefde voor dat volk: Joodsch-nationaal gevoel, en met liefde voor zijn land: Zionsverlangen; die daarvan in den loop der geschiedenis al meer doordrongen werd, en ons eindelijk in de ballingschap de belofte meegaf, die ons als een glansster de donkere Goloesnacht heeft verlicht, de belofte van terugkeer voor ons volk in ons land, waar dat volk thuis behoort; dus bevat die leer de Zionistische gedachte, waarvan de Zionistische organisatie slechts een omzetting in daden, welke daarbij met de moderne omstandigheden rekening houdt, beoogt, zoodat elke orthodoxe Jood, die behalve de huls ook den geest van onze leer heeft bewaard, voor wie dus Zion niet slechts een woord in de Tefillo, en Palestina een land als ieder ander is, maar het verleden, en de hoop voor de toekomst, voor wie het Joodsche volk niet slechts een klank is, maar Jood nog broeder, stamgenoot beteekent, zoodat ieder ware orthodoxe Jood de Zionistische idealen door de Zionistische organisatie moet helpen verwezenlijken.

Maar, zegt men, er zijn immers vrome en geleerde mannen, die het Zionisme een verderfelijke dwaling achten? — Maar als men nu bedenkt, dat even vrome en geleerde mannen vurige aanhangers zijn — moet U dat dan al niet tot nadenken brengen, en aan de mogelijkheid doen gelooven,

dat slechts misverstand eerstbedoelden tot bestrijders in plaats van voorstanders van deze Joodsche zaak maakte?

Men meent dat het Zionisme voor Messias wil spelen! Als dat waar was, zou het moeten beweren, dat de gouden tijd gekomen is, waarin de wolf speelt met het lam, dat de wereld, en vóór alles Israel het vredesrijk heeft verdiend.

En het Zionisme beweert juist het tegendeel! Het ziet, hoe slecht de tijden zijn en hoe zelfs ons profetenvolk achteruitgaat — en in Goloes achteruitgaan *moet*, want het is „op vreemden grond" en dus zwervend en kwijnend. Zie den slechten oeconomischen toestand, zie de politieke verdrukking — mag het op de eene plaats en in den eenen tijd erger zijn dan in den anderen: het is dreigend altijd, werkelijkheid maar al te vaak. Want ruimte noch tijd kunnen ons van onze broeders scheiden, zelfs niet in de oogen der niet-Joden, maar ook niet, zeker den traditioneelen Jood niet, in onze eigen.

Maar zie ook hoe men ons veracht en hoe nu velen door kruipen in de gunst hunner verachters willen komen, hoe zij zich in de niet-Joodsche wereld trachten binnen te smokkelen door het principieele gemengde huwelijk of den doop, en zich zoo werkelijk verachtenswaard maken. Zie hoe ons volk dus moreel zinkt! En zie ook hoe de beknelling van het volk in die vreemde omgeving de eigen Joodsche cultuur verstikt en het Thoraleven in verdrukking brengt. — Werd de Joodsche cultuur in de Ghettomuren ook al bewaard, zij kon er zich niet vrij ontwikkelen; in de vrijheid zonder Joodsch centrum dreigt haar ondergang; slechts in vrijheid in de Joodsche samenleving in het Joodsche land kan ze weer gedijen. De lucht van Erets Israël maakt wijs, zeiden onze geleerden. Dat we overal een minderheid vormen, dat we verspreid wonen, zonder centrum, dat ons volk altijd zwervend is in vreemde landen: dat is de oorzaak van Israels ellende en van het verval van zijn geestelijk leven. Kunnen er dus orthodoxe Joden zijn, die niet willen meehelpen tot verheffing van ons volk door het middel waarop onze

heele geschiedenis wijst: het scheppen van een Joodsch centrum in het Joodsche land? Komt, laat ons dáár de Thoravaan planten, dáár een rustplaats veroveren voor het zwervensmoede Israel, opdat het weer worde een koninkrijk van priesters, opdat het woord Gods weer uitga van Zion en de wereld verlichte, en het de wereld rijp make voor de komst van den Messias, wanneer God weer álle ballingen terugvoeren zal. Naar Zion dus, als we onze zendingstaak vervullen willen, want dáár alleen zullen we het kunnen.

En dat dit geoorloofd is, ligt al in de rede: zou verboden zijn, wat Israel kan helpen en zijn Thora, verboden, wat het Godsrijk nader brengen kan? Maar bovendien zijn vele onzer groote Rabbijnen van meening, dat Israel Palestina weer bevolken zal vóór de komst van den Gezalfde. Ge kunt daarover gemakkelijk wat lezen in ,Maäneh Lezion, een betoog voor het Zionisme van Joodschtraditioneel standpunt", door Rabbijn de Vries.

Daarover en over meer dingen: zoo over de meening van verschillende geleerden, dat de Geoeloh op natuurlijken weg tot stand komen zal, of toch kán. Want, zegt men nu, wij moeten voor de verlossing op een wonder wachten en daartoe op God vertrouwen. — Maar onze wijzen raden ons aan, ons niet op wonderen te verlaten. — En dan, wat noemt ge een wonder? Is het niet een wonder, als het koren groeit, waar gij gezaaid hebt, is niet de heele natuurlijke gang van zaken een wonder? Als we door een wonder verlost moeten worden, dan is het toch aan God den vorm ervan te bepalen. En als ge aan Hem gelooft, moet ge dan niet aannemen, dat Hij het is, die de wereldgebeurtenissen bestuurt, en is het dus niet van Hem, als Hij onze harten doet opwaken om in Palestina een Joodsch tehuis te stichten? Hij heeft ons toch ook door menschenhanden uit ons land verdreven!

En op God vertrouwen beteekent niet: werkeloos blijven en zóó redding verwachten! Dat is God beproeven. Als ge op Hem vertrouwt, dat Hij U genezen zal, neemt ge dan

toch niet alle middelen te baat, door Hem het menschelijk verstand gegeven, om Uw genezing te bevorderen? Vertrouwen op God, dat is vertrouwen, dat Hij ons werk zal doen gelukken. Dus zijn wij, orthodoxe Zionisten, het, die op God vertrouwen. Wij zien den vinger Gods, die ons uit Goloes wijst, en vertrouwen nu, dat Hij onzen arbeid voor een Joodsch tehuis zegenen zal. En dat vertrouwen blijft ongeschokt, al zou er ook een Turksche staatsman wezen, die ereis iets zegt, wat tegen onze beweging lijkt te zijn: is het vandaag niet, of morgen niet, God zal ons helpen ons doel te bereiken.

Maar, zegt ge, hoe kunnen de Zionisten voor het Joodsche volk strijden, waar er toch zooveel poschiem onder zijn! — Mijne vrienden, verwijt ons toch niet, wat zoo sterk vóór ons pleit! Die menschen zijn natuurlijk niet ongodsdienstig geworden door het Zionisme. Maar zoo groot is de kracht onzer idee, dat ze duizenden, die eerst het Jodendom en het Joodsche volk den rug toe hadden gekeerd, voor wie de oplossing van onze natie het ideaal was, deed inzien, dat ze als geboren Joden dezelfde stambelangen hebben als wij, dat hun geboorte hen dwingt zich Joden te noemen, zij het dan ook slechts Jood naar geboorte, naar nationaliteit, en om voor de zaak van het Joodsche volk te strijden, voor het Zionisme, dat „edele, echt-Joodsche doel", zooals onze hooggeeërde medestander Dr. Dünner z.g. het noemde, om te werken, voor ons volk een huis te gronden, waar Joodsch leven bloeien kan. Voor die menschen is het Zionisme, gelijk onze onvergetelijke leider, Dr. Th. Herzl, zeide: „de terugkeer naar het Jodendom voor den terugkeer naar het Joodsche land." Ook daarom is het een „wonder Gods", zooals Dr. Dünner in „Het Zionisme" zegt. En waarlijk, als grooter wonder kunt ge U de verlossing wel nauwelijks denken: hier verzamelt God werkelijk de ballingen weer van de vier windhoeken.

En zouden wij, orthodoxen, nu die menschen niet meer als Joden erkennen, waar we zelf altijd geleerd hebben,

dat het Jood-zijn niet kan afgeworpen worden, niet erkennen wat nooit ontkend is: dat ieder uit een Joodsche moeder geborene Jood is? En waar alle Joden dezelfde stambelangen hebben, ons allen, hetzij meer of minder, de Jodennood drukt (alle Joden zijn broeders, *lijdens*broeders hier), daar ware het krankzinnig, de medewerking van een deel der Joden af te slaan — zouden we, om met Rabbi Mohilewer te spreken, onzen buurman beletten te helpen blusschen aan ons brandend huis? We hebben immers tot dusver ook samengewerkt: in de Joodsche gemeenten, in de Alliance, in weldadigheidsvereenigingen en waar niet al — behalve in den godsdienst. Daarom is het Zionisme op dit punt neutraal, zoodat de orthodoxen zich binnen de beweging enger aaneen konden sluiten tot de Mizrachiegroep. Op geen betere wijze kan dus een godsdienstige Jood het orthodoxe element in het Zionisme versterken, dan door zich bij die groep aan te sluiten.

Onze idee vereenigt dus alle denkende Joden weer op de basis van het in werkelijkheid gemeenschappelijke: de nationaliteit. Het doet de slapenden ontwaken, hun toestand inzien, de noodzakelijkheid en den plicht te werken voor het Joodsche volk erkennen. Zoo leeren zij ons volk al meer liefhebben, tot de plicht hun tot een recht wordt, tot een trots. Zij gaan zich verplicht gevoelen het Jodendom te bestudeeren, de Hebreeuwsche taal, de Joodsche geschiedenis, traditie, litteratuur. En wij, orthodoxe Zionisten, hebben wel zóóveel vertrouwen in de kracht van onze goddelijke leer, dat wij overtuigd zijn, dat zij al meer en meer de Joodsche leer zullen naderen, en dat, zeker zoover het geen principieel ongodsdienstigen zijn — en de meesten zijn immers slechts uit nalatigheid afvallig, „omdat het zoo lastig is en zoo ouderwetsch" — zij weer terug zullen komen tot onze Thora. — Hoe, orthodoxe Joden? Vroeger en nog (vergelijk b.v. „Onze vaan omhoog" van Opperrabbijn Rudelsheim b.v. bladzijde 23 boven) zeiden en zeggen we, dat vooral onbekendheid met het Jodendom den afval kweekt,

en nu daar scharen verlorengewaanden uit eigen beweging tot de studie komen, nu zouden we dat niet toejuichen, en niet vertrouwen in hun algeheele terugkeer? — „En al heeft hij gezondigd", leeren onze wijzen, „hij blijft toch in Israël" — als geboren Jood, en behoudt dus ook het recht en de plicht voor zijn volk te werken, ook mee te helpen aan de redding van zijn natie op den eenig mogelijken, ons als door God gewezen weg: *nieuwe concentratie der Joden in ons oude land Palestina.*

Ik mag niet hopen, U in deze weinige regels overtuigd te hebben. Maar ik heb genoeg bereikt, als ge inziet, dat het de plicht van elken Jood, zeker van iederen orthodoxen Jood is, met het Zionisme kennis te maken, het te bestudeeren, het te overdenken vooral. Leest daarom onze brochures en tijdschriften, als het kan onze boeken, waartoe U een goedkoope gelegenheid openstaat, door lid te worden van onze Bibliotheek (contributie voor niet-Zionisten *f* 2.10 per jaar. Bibliothecaresse Mejuffrouw E. van Son, Singelstraat 4, Deventer) en bezoekt onze vergaderingen. Maar hoe ge U ook met het Zionisme bezighoudt, bedenkt, dat het geen gewone partij is, maar het streven naar opheffing van het Joodsche volk uit zijn abnormale positie door het vormen van een Joodsch centrum in het oude Joodsche land. Dan zal denken U tot willen weten voeren, en weten zal U tot het inzicht leiden, dat ieder orthodoxe Jood, die helderziend genoeg is, om de consequenties der Joodsche leer ook op politiek gebied te zien, Zionist zijn *moet*, want dat dit slechts beteekent: *georganiseerd strijder voor het Joodsche volk.*

BEN-IWRI.